

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Buitengebied Venray

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop**

8 april 2010 / rapportnummer 2255-86

1. OORDEEL OVER HET MER

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Venray is bezig met het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan voor haar buitengebied. Hierin wil zij de zonering van de intensieve veehouderij uit het Reconstructieplan doorvertalen en het vestigingsbeleid voor de intensieve veehouderij nader vorm geven. Ten behoeve van de besluitvorming over dit plan is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.¹ De gemeenteraad van Venray is bevoegd gezag bij deze procedure.

De Commissie constateerde bij toetsing van het MER op een aantal punten tekortkomingen die mogelijk essentieel zijn voor de besluitvorming. Het betrof de volgende punten:

- in de passende beoordeling (en de rest van het MER) is geen aandacht besteed aan de milieueffecten van mogelijke mestverwerking en –bewerking;
- een volledige beschrijving van de landschappelijke effecten door het voor-nemen ontbreekt;
- de beschrijving van de worst-case effecten is onvoldoende onderbouwd.

Op 10 februari 2010 ontving de Commissie een aanvulling op het MER, waarin op bovengenoemde punten gedeeltelijk werd ingegaan.

Uit het MER en de aanvulling blijkt dat –los van de maatregelen die de gemeente zou kunnen uitvoeren- door de autonome ontwikkeling sprake zal zijn van een afname van de verzurende en vermestende depositie op kwetsbare natuurgebieden. De essentiële informatie is in het MER aanwezig op het niveau van dit bestemmingsplan. De Commissie constateert wel dat bij ingrijpende individuele veehouderijontwikkelingen en initiatieven op het gebied van mestbewerking en –verwerking nog een passende beoordeling nodig zal zijn om significant negatieve gevolgen op Natura 2000-gebieden uit te kunnen sluiten. De Commissie licht haar oordeel in het volgende hoofdstuk toe.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Ontbreken mestbewerking en –verwerking

MER

In de berekening van de effecten van verzurende en vermestende stoffen op natuur in de passende beoordeling (en de rest van het MER) was alleen gekeken naar de stalemissies in de verschillende alternatieven en scenario's. In het nieuwe bestemmingsplan wordt echter ook de oprichting van installaties voor mestverwerking en –bewerking toegestaan. De cumulatie van de effecten van deze installaties met de stalemissies was niet in beeld gebracht. De Commissie adviseerde dit alsnog te doen.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

Aanvulling

De gemeente geeft in de aanvulling aan wat ze wel en niet wil toestaan aan mestverwerking en –bewerking in haar buitengebied, maar een inschatting van de omvang en locatie van deze ontwikkelingen onder de verschillende alternatieven wordt niet gegeven. Wel stelt de aanvulling dat de stikstofdepositie door vergisting per saldo zal afnemen door een verbeterde aanwending van mest. De Commissie merkt daarover op dat deze afname landelijk gezien wellicht op zal treden, maar dat juist in Venray door de emissies van de mogelijk op te richten mestverwerking en –bewerkingsactiviteiten een toename van depositie verwacht kan worden.

De aanvulling brengt daarmee niet in beeld wat de effecten van de ruimte voor mestverwerking en –bewerking in het bestemmingsplan op Natura 2000-gebieden kunnen zijn. Zij toont daarmee niet aan dat een lokale verslechtering van de natuurlijke kenmerken is uit te sluiten. Aangezien het de gemeente niet bekend is of er initiatieven in deze richting zullen worden opgestart, waar en welke technieken zullen worden toegepast, ziet de Commissie dit als een leemte in kennis. Daarom constateert de Commissie dat voor toekomstige initiatieven zoals mestverwerking en –bewerking nog een individuele passende beoordeling nodig zal zijn.

- De Commissie constateert dat voor iedere individuele activiteit tot mestverwerking of –bewerking nog een passende beoordeling nodig is om significant negatieve gevolgen op Natura 2000-gebieden uit te kunnen sluiten.

2.2 Beschrijving worst case situatie

MER

In het MER zijn verschillende groeiscenario's weergegeven. De Commissie constateerde dat de bijbehorende effectberekeningen zijn gebaseerd op de uitstoot van een varkensbedrijf van gemiddelde grootte, en dan specifiek op de verwachte nieuwvestiging en hervestiging in de LOG's. Echter:

- het bestemmingsplan staat meerlaags bouwen toe (en daarmee lokaal meer dieren dan het standaardbedrijf), evenals forse uitbreiding van bestaande bedrijven en de oprichting van lokale mestverwerking- en mestbewerkingsinstallaties;^{2,3}
- het gebied herbergt ook pluimveebedrijven, die (door o.a. de beperkte toepassingsmogelijkheden van BBT) een hogere uitstoot van ammoniak, geur en fijn stof kennen dan een gemiddeld varkensbedrijf.

Hierdoor was het de Commissie onduidelijk of de berekende scenario's ook echt de worst case weergeven. Zij adviseerde de worst case situatie nader te onderbouwen.

Aanvulling

De initiatiefnemer constateert terecht dat het gekozen worst case scenario van 20% groei in dieraantallen meer bepalend is voor de effecten van het voornemen dan de grootte van de bouwblokken in het LOG. Bovendien blijkt uit toelichting van de initiatiefnemer dat het als gemiddeld varkensbedrijf omschre-

² Uit toelichting van het bevoegd gezag blijkt dat “het bestemmingsplan een kader biedt voor mestbewerking en -verwerking van eigen producten (tot 25.000 m³). Dit betekent dat kleinschalige mestverwerking alleen bij *bestaande bedrijven* kan plaatsvinden. Gelet op de huidige situering van de veehouderijbedrijven zal in de directe nabijheid (binnen 500 meter) van de NBwet/Natura 2000 gebieden (Boschhuizerbergen en Rouwkuilen) nauwelijks mestbewerking of verwerking plaats kunnen vinden. Grootschaligere initiatieven voor mestbewerking of -verwerking (>25.000 m³) worden niet binnen het bestemmingsplan toegestaan.”

³ In het MER en de aanvulling staat dat 2,5 ha een minimummaat is voor uitbreiding van bouwblokken, met 5 ha als realistische inschatting. Uit toelichting van de gemeente blijkt dit een fout te zijn: 2,5 ha is de bovengrens.

ven bedrijf, dat als uitgangspunt is genomen voor de effectberekeningen, in feite een middeling is van alle voorkomende veehouderijbedrijven in Venray en daarmee een reële inschatting van het momenteel voorkomende type bedrijven. Voor het globale schaalniveau van het bestemmingsplan acht de Commissie dit een reël worst case.

De Commissie mist echter nog steeds inzicht in de vraag of de worst case effecten wel juist in beeld zijn gebracht voor kleinere deelgebieden. Immers, door de mogelijkheid van meerlaags bouwen en de onduidelijkheid of de vergunningen van de stoppende bedrijven worden afgenomen, kunnen lokaal grotere effecten ontstaan dan waarvan in het MER wordt uitgegaan. Bovendien kennen pluimveebedrijven minder emissiereducerende technieken en hebben daardoor een hogere emissie.

Voor het globale niveau van het bestemmingsplan bieden het MER en de aanvulling voldoende milieu-informatie over de worst case-situatie. Voor de besluitvorming over individuele ontwikkelingen zal later nog aanvullende informatie benodigd zijn.

- De Commissie adviseert het bevoegd gezag om voor de verdere besluitvorming omtrent milieuvergunningen van bedrijven de (cumulatieve) milieueffecten van individuele veehouderijontwikkelingen in beeld te laten brengen. Ook is mogelijk nog een passende beoordeling nodig voor individuele veehouderijontwikkelingen.

2.3 Beschrijving landschappelijke effecten

MER

In het MER werd vooral aandacht besteed aan het benoemen van de verschillende landschapstypen en een zeer algemene beschrijving van mogelijke effecten, waarbij is gefocust op nieuwvestiging en hervestiging. Het MER besteedt geen aandacht aan de effecten van groeiers en stoppers, terwijl ook in die groep grote landschappelijke effecten optreden, gezien de dynamiek in de agrarische sector in Venray. De Commissie adviseerde de effecten van de verschillende alternatieven op de deellandschappen in beeld te brengen, met in het bijzonder aandacht voor stoppende en groeiende bedrijven.

Aanvulling

In de aanvulling is per landschapstype in de gemeente aangegeven welke ruimte er is voor ontwikkelingen en daarop gebaseerd een inschatting van de effecten per alternatief. Hoewel visualisaties ontbreken, geeft dit een goed inzicht in de landschappelijke effecten van de verschillende alternatieven.

2.4 Overige opmerkingen

Naast bovenstaande hoofdpunten voor het MER is in de aanvulling ook ingegaan op een aantal overige opmerkingen van de Commissie. Deze betroffen geen essentiële tekortkomingen, maar aandachtspunten waarvan aanpassing wel kan leiden tot verbetering van de kwaliteit van het MER.

Onduidelijkheid uitgangspunten geurberekeningen

MER

Het kaartje met de ontwikkeling van geurhinder in het concentratiealternatief wekt verwarring. Hierop is sprake van groei van de geurbelasting buiten de LOG's, terwijl uitgangspunt voor het concentratiealternatief is, dat alle groei en nieuwvestiging in de LOG's plaats moet vinden.

Aanvulling

In de aanvulling zijn teksten aangepast om te laten zien dat groei van de geurbelasting buiten de LOG's inderdaad mogelijk is.

Effecten veewetziekten ontbreken

MER

In gebieden met een hoge veedichtheid is de kans op veewetziekten groter, door een vergrote kans op overdracht ervan. In het MER was geen aandacht besteed aan afstanden tussen bedrijven onderling, waardoor er geen inzicht is in de kans op verspreiding van dergelijke ziekten.

Aanvulling

In de aanvulling is een inschatting gegeven van de gevolgen van het verminderen van het aantal schakels in de productieketen en de schaalvergroting voor de overdracht van ziekten. Daarbij wordt terecht geconstateerd dat door concentratie de kans op verspreiding van ziekten en het risico bij een uitbraak kunnen toenemen. Mitigerende maatregelen ontbreken echter.

- De Commissie adviseert het bevoegd gezag bij toekomstige nieuwvestiging veewetziekten als aandachtspunt expliciet in de besluitvorming te betrekken.

Effecten op water en flora en fauna

MER

In het MER ontbrak informatie over de verwachte effecten op in het plangebied voorkomende flora en fauna. Ook was ten onrechte nog geen rekening gehouden met de effecten van stikstofdepositie op oppervlaktewater.

Aanvulling

De effecten op oppervlaktewater zijn in de aanvulling verdisconteerd door aanpassing van de score van het groeiscenario.

Volgens de aanvulling worden de effecten op flora en fauna in de verdere besluitvorming in beeld gebracht. Flora- en faunawet (Ffw)-criteria, zoals de 'gunstige staat van instandhouding van de soort' kunnen echter zeer behulpzaam zijn bij de beoordeling van de ernst van de ingreep. Voor het detailniveau van het bestemmingsplan zou kunnen worden volstaan met het beschrijven van de effecten op een selectie van Ffw-soorten. Dat zou een selectie vanaf een bepaald beschermingsregime kunnen zijn (er bestaan in Ffw vier verschillende beschermingsregimes: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn-/ bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels, waar bijvoorbeeld alleen de 15 broedvogelsoorten kunnen worden genomen waarvan de broedplaats ook buiten het broedseizoen beschermd is.

- De Commissie geeft het bevoegd gezag in overweging voor de verdere besluitvorming over het bestemmingsplan een 'quick scan' uit te voeren op het voorkomen van een selectie van Ffw-soorten.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing plan-MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Venray

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Venray

Besluit: vaststellen bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C14.0, D14.0;

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: vastleggen van het vestigingsbeleid voor de intensieve veehouderij in het buitengebied.

Bijzonderheden:

Wegens onzekerheden over individuele bedrijfsontwikkelingen zal voor deze bedrijfsontwikkeling later nog een passende beoordeling nodig zijn.

Procedurele gegevens:

advies aanvraag: 23 april 2009

is niet ter inzage gelegd

advies reikwijdte en detailniveau: 16 juni 2009

kennisgeving MER in 'Peel en Maas' d.d. 8 december 2009

ter inzage legging MER: 11 december 2009 t/m 21 januari 2010

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 10 december 2009

toetsingsadvies uitgebracht: 8 april 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. C.A. Balduk (secretaris)

drs. S.R.J. Jansen

ir. M.A.J. Vervoort

drs. R.A.M. van Woerden

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in de besluitvorming. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer en de documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake, als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, alvorens het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiener.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Bestemmingsplan Buitengebied Venray en de aanvulling daarop

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Venray wil een nieuw bestemmingsplan vaststellen voor haar buitengebied. Hierin wil zij de zonering van de intensieve veehouderij uit het Reconstructieplan doorvertalen en het vestigingsbeleid voor de intensieve veehouderij nader vorm geven. Ten behoeve van de besluitvorming over dit plan is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

ISBN: 978-90-421-2988-7

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

